

O tomto formuláři

Tento formulář je právní dokument a může ovlivnit Vaše práva a povinnosti. Při vyplňování formuláře postupujte prosím podle instrukcí uvedených v „Pokynech pro vyplnění formuláře na stížnost“. Nezapomeňte řádně vyplnit všechna okénka, která se Vás týkají, a předložit kopie veškerých relevantních dokumentů.

Upozornění: Bude-li Vaše stížnost neúplná, nebude Soudu předložena (viz Článek 47 Jednacího řádu Soudu). Zejména vezměte prosím na vědomí, že podle článku 47 odst. 2 písm. a) MUSÍ formulář na stížnost obsahovat v částech k tomu určených stručný popis skutečností, namítaných porušení Úmluvy a informace o splnění podmínek přijatelnosti. Řádně vyplněný formulář musí umožnit Soudu určit předmět a rozsah stížnosti bez potřeby studia dalších dokumentů.

Štítek s čárovým kódem

Pokud Vám již Evropský soud pro lidská práva zaslal sadu štítků s čárovým kódem, nalepte prosím jeden do následujícího okénka.

Referenční značka

Pokud Vám již Soud v souvislosti s Vaší stížností přidělil referenční značku, uveďte ji prosím v následujícím okénku:

A. Stěžovatel/ka

A.1. Fyzická osoba

Tato část se týká pouze stěžovatelů - fyzických osob. Je-li stěžovatelkou právnická osoba, vyplňte prosím část A.2.

1. Příjmení

2. Jméno/a

3. Datum narození

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
D	D	M	M	R	R	R	R

 např. 31/12/1960

4. Místo narození

5. Státní příslušnost

6. Adresa

7. Telefon (včetně mezinárodního předčísle)

8. Email (je-li k dispozici)

9. Pohlaví mužské ženské

A.2. Právnická osoba

Tuto část vyplňuje pouze právnická osoba – společnost, nevládní organizace, sdružení nebo právnická osoba jiného typu. V tomto případě je třeba vyplnit rovněž část D.1.

10. Název

11. Identifikační číslo (je-li k dispozici)

12. Datum zápisu, založení nebo vzniku (je-li k dispozici)

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
D	D	M	M	R	R	R	R

 např. 27/09/2012

13. Předmět činnosti

14. Adresa sídla

15. Telefon (včetně mezinárodního předčísle)

16. Email

B. Stát/y, proti kterému/kterým je stížnost podána

17. Označte stát/y, proti němuž/nimž je stížnost podána.

☐ ALB - Albánie	☐ ITA - Itálie
☐ AND - Andorra	☐ LIE - Lichtenštejnsko
☐ ARM - Arménie	☐ LTU - Litva
☐ AUT - Rakousko	☐ LUX - Lucembursko
☐ AZE - Ázerbájdžán	☐ LVA - Lotyšsko
☐ BEL - Belgie	☐ MCO - Monako
☐ BGR - Bulharsko	☐ MDA - Moldavsko
☐ BIH - Bosna a Hercegovina	☐ MKD - Severní Makedonie
☐ CHE - Švýcarsko	☐ MLT - Malta
☐ CYP - Kypr	☐ MNE - Černá Hora
☒ CZE - Česká republika	☐ NLD - Nizozemsko
☐ DEU - Německo	☐ NOR - Norsko
☐ DNK - Dánsko	☐ POL - Polsko
☐ ESP - Španělsko	☐ PRT - Portugalsko
☐ EST - Estonsko	☐ ROU - Rumunsko
☐ FIN - Finsko	☐ RUS - Ruská federace
☐ FRA - Francie	☐ SMR - San Marino
☐ GBR - Spojené království	☐ SRB - Srbsko
☐ GEO - Gruzie	☐ SVK - Slovensko
☐ GRC - Řecko	☐ SVN - Slovinsko
☐ HRV - Chorvatsko	☐ SWE - Švédsko
☐ HUN - Maďarsko	☐ TUR - Turecko
☐ IRL - Irsko	☐ UKR - Ukrajina
☐ ISL - Island	

C. Zástupce/i fyzické osoby

Fyzické osoby nemusí v tomto stádiu zastupovat advokát. Pokud stěžovatel není zastoupen, přejděte do části E. formuláře.

Podáváte-li stížnost jménem fyzické osoby a nejste advokát (ale např. příbuzný, přítel nebo opatrovník), vyplňte část C.1. Jste-li advokát, vyplňte část C.2. V obou případech vyplňte též část C.3.

C.1. Jiný zástupce než advokát

18. Postavení/vztah/funkce

19. Příjmení

20. Jméno/a

21. Státní příslušnost

22. Adresa

23. Telefon (včetně mezinárodního předčísí)

24. Fax

25. Email

C.2. Advokát

26. Příjmení

27. Jméno/a

28. Státní příslušnost

29. Adresa

30. Telefon (včetně mezinárodního předčísí)

31. Fax

32. Email

C.3. Plná moc

Aby mohl zástupce jednat ve jménu stěžovatele, musí jej tento zplnomocnit svým podpisem v okénku č. 33. Stěžovatelův zástupce musí tuto plnou moc přijmout svým podpisem v okénku č. 35.

Tímto uděluji plnou moc výše uvedené osobě, aby mě zastupovala v řízení před Evropským soudem pro lidská práva ve věci mé stížnosti podané v souladu s článkem 34 Úmluvy.

33. Podpis stěžovatele

34. Datum

2	3	0	9	2	0	2	0
D	D	M	M	R	R	R	R

např. 27/09/2015

Tímto přijímám plnou moc k zastupování stěžovatele v řízení před Evropským soudem pro lidská práva ve věci této stížnosti podané v souladu s článkem 34 Úmluvy.

35. Podpis zástupce

36. Datum

2	3	0	9	2	0	2	0
D	D	M	M	R	R	R	R

např. 27/09/2015

Elektronická komunikace mezi zástupcem a Soudem

37. Email pro účet eComms (pokud zástupce již komunikuje pomocí systému eComms, uveďte prosím existující email, který je v rámci systému eComms používán)

Vyplněním tohoto okénka zároveň vyjadřujete souhlas s používáním systému elektronické komunikace eComms.

D. Zástupce/i právnické osoby

Je-li stěžovatelkou právnická osoba, musí být v řízení před Soudem zastoupena osobou, která je oprávněna za ni jednat (např. statutární orgán, ředitel, apod.) - dále „zástupce právnické osoby“. Údaje o tomto zástupci musejí být uvedeny v části D.1.

Hodlá-li zástupce právnické osoby zplnomocnit advokáta, části D.2 a D.3 musejí být vyplněny.

D.1. Zástupce právnické osoby

38. Postavení/vztah/funkce (připojte příslušný doklad)

39. Příjmení

40. Jméno/a

41. Státní příslušnost

42. Adresa

43. Telefon (včetně mezinárodního předčísí)

44. Fax

45. Email

D.2. Advokát

46. Příjmení

47. Jméno/a

48. Státní příslušnost

49. Adresa

50. Telefon (včetně mezinárodního předčísí)

51. Fax

52. Email

D.3. Plná moc

Zástupce právnické osoby musí zplnomocnit advokáta svým podpisem v okénku č. 53. Advokát musí tuto plnou moc přijmout svým podpisem v okénku č. 55.

Tímto uděluji plnou moc osobě uvedené v části D.2, aby zastupovala stěžovatelku – právnickou osobu v řízení před Evropským soudem pro lidská práva ve věci této stížnosti podané v souladu s článkem 34 Úmluvy.

53. Podpis zástupce právnické osoby

54. Datum

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
D	D	M	M	R	R	R	R

např. 27/09/2015

Tímto přijímám plnou moc k zastupování stěžovatelky – právnické osoby v řízení před Evropským soudem pro lidská práva ve věci této stížnosti podané v souladu s článkem 34 Úmluvy.

55. Podpis advokáta

56. Datum

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
D	D	M	M	R	R	R	R

např. 27/09/2015

Elektronická komunikace mezi zástupcem a Soudem

57. Email pro účet eComms (pokud zástupce již komunikuje pomocí systému eComms, uveďte prosím existující email, který je v rámci systému eComms používán)

Vyplněním tohoto okénka zároveň vyjadřujete souhlas používáním systému elektronické komunikace eComms.

Předmět stížnosti

Veškeré informace týkající se skutečností, namítaných porušení a splnění podmínek vyčerpání vnitrostátních právních prostředků nápravy a předložení stížnosti v šestiměsíční lhůtě podle článku 35 odst. 1 Úmluvy musejí být uvedeny v této části formuláře pod písmeny E, F a G. Tuto část je nutné vyplnit, nelze pouze odkázat na přílohu k formuláři. Viz článek 47 odst. 2 Jednacího řádu Soudu, Praktické pokyny pro zahájení řízení a také „Pokyny pro vyplnění formuláře na stížnost“.

E. Popis skutečností

58.

Stěžovatelce bylo při zásadním životním okamžiku - při porodu - zasaženo do jejího práva nebýt podrobena nelidskému a ponižujícímu zacházení a do práva na respektování soukromého a rodinného života, které jsou zaručeny články 3 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen "Úmluva"). Na stěžovatelce bylo při porodu spácháno porodnické násilí, byla ignorována její projevená vůle a její rodičovská práva, bylo jí způsobeno zranění zbytečným nástřihem hráze, ke kterému nedala informovaný souhlas a s kterým naopak vyslovila nesouhlas, a bylo s ní zacházeno nedůstojně jako s objektem namísto subjektu práva. Toto násilí vůči stěžovatelce a hrubé porušení jejích práv nemělo žádnou oporu v českém právu, přesto jí české soudy pod vlivem svých předsudků, že by rodička měla být za jakoukoli "péči" vděčná, pokud se dítě narodilo zdravé, nejenže neposkytly ochranu a porušily její právo na spravedlivý proces zaručené čl. 6 Úmluvy, ale navíc pokračovaly v nedůstojném jednání se stěžovatelkou a uložily jí uhradit nepřiměřeně vysoké náklady řízení, které lze vnímat jako trest za to, že se soudně bránila. Stěžovatelka je první rodičkou, která se soudně v České republice bránila proti násilí při porodu, které je v českých nemocnicích dosud zcela běžnou praxí.

I. Porod stěžovatelky

Stěžovatelka byla dne 16. 9. 2007 přijata s rozběhnutým porodem na porodnické oddělení Oblastní nemocnice Rychnov nad Kněžnou (dnes již Oblastní nemocnice Náchod a. s.). Při přijetí podepsala formulář s názvem Poučení a souhlas s hospitalizací, čímž projevila souhlas s hospitalizací. Ve formuláři byla rovněž poučena o existenci kodexu práv pacientů. Jednalo se o administrativní záležitost, která se netýkala samotných zdravotnických úkonů. Stěžovatelka nebyla ve formuláři ani ústně personálem poučena o vyšetřeních či zákrocích, které připadají v úvahu, jejich alternativách, možných rizicích a komplikacích těchto postupů.

Těhotenství stěžovatelky probíhalo bez jakýchkoli problémů, stěžovatelka si studiem odborné literatury vytvořila přehled o různých přístupech k porodu a jejich výhodách a nevýhodách, navíc v té době studovala lékařskou fakultu, a na základě těchto informací si přála normální přirozený porod bez nadbytečných lékařských zákroků. Stěžovatelka chtěla tato svá přání formulovat v tzv. porodním plánu, od čehož následně upustila, protože porodnice v dotazníku dostupném na internetu výslovně uváděla, že „personál porodnice není zvyklý zacházet s porodními plány“. Z toho důvodu stěžovatelka zvolila ústní vyjádření svých přání a očekávala profesionalitu a respektování svých práv, zejména práva na informovaný souhlas zaručeného čl. 5 Úmluvy o biomedicině a na zákonné úrovni ustanovením tehdy platného a účinného § 23 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu (dále jen „zákon o péči o zdraví“).

Po přijetí byla stěžovatelka převezena na porodní sál, kde se lékař, MUDr. Voráček, při vyšetření pokusil stěžovatelce bez jakéhokoli upozornění a poučení provést zákrok – protřžení vaku blan. Stěžovatelka si včas všimla, že lékař drží v ruce hák a tento zákrok odmítla. Zároveň ho požádala, aby ji informoval o veškerých zákrocích, které bude chtít provést, a o důvodech nutnosti jejich provedení. Zdůraznila, že si přeje přirozený porod bez zásahů. Setkala se však s negativní a nepřijemnou reakcí a její požadavek byl následně ignorován.

V konečné fázi porodu, před samotným narozením dítěte, se lékař chystal bez předchozího upozornění provést stěžovatelce nástřih hráze (epiziotomii). Toho si všiml partner stěžovatelky, který ji na to upozornil. Stěžovatelka okamžitě lékaře důrazně upozornila, že si nástřih nepřeje. Lékař však tento požadavek zcela ignoroval a při následné kontrakci provedl nástřih proti její vůli. Po dalších asi 2-3 kontrakcích porodní asistentky silně zatlačily na břicho stěžovatelky. Ihned po narození dítěte lékař přestřihl pupeční šňůru i přesto, že jej přítel stěžovatelky upozornil, že ji přestřihovat nemá, protože si přejí nechat pupečník dotepat a až poté přestřihnout.

Lékař opět tento požadavek ignoroval, přestřihl pupeční šňůru, a poté primář z dětského oddělení MUDr. Ondruš odnesl zdravé dítě bez jediného slova pryč od matky, a ani jí ho neukázal, přestože matka i její partner výslovně vyjádřili vůli mít dítě ihned po porodu u sebe. Dítě se přitom narodilo zcela zdravé, což prokazuje Apgar skóre 10-10-10 a vyšetření Astrup. Apgar skóre dosáhlo maximálního počtu bodů. To znamená, že podle zbarvení kůže, dechu, svalového napětí, pulsu a

Popis skutečností (pokračování)

59.

reakce na podráždění ihned po narození dítěte byl jeho zdravotní stav zhodnocen primářem jako nejlepší možný. Stěžovatelka si velmi přála mít dítě bezprostředně po porodu u sebe a odnesení dítěte vnímala jako intenzivní zásah do vytvářejícího se vztahu mezi ní a novorozeným dítětem.

Poté MUDr. Voráček přistoupil k stěžovatce a pokusil se tahat za pupeční šňůru, což odmítla, protože si přála počkat na přirozený porod placenty. Vzhledem k tomu, že na to nereagoval, byla nucena na něj křičet, teprve poté přestal. Až napodruhé nejprve provedl vyšetření, zda je placenta odloučená, a až potom tahal za pupečník.

Během celého porodu stěžovatelku lékař ani porodní asistentky neinformovali pravdivě a úplně o průběhu porodu a navrhovaných zákrocích. I přes výslovné žádosti stěžovatelky s ní personál téměř nekomunikoval. Byla nucena se podřídit rutinní praxi bez ohledu na svá přání.

Nástřih hráze, který lékař stěžovatelce provedl, jí způsobil komplikace ještě dlouho po porodu. Pociťovala silnou bolest, nepříjemné pnutí a měla obtíže s vyprazdňováním. Vytvořila se jí rozsáhlá, asi třicetimetrová jizva, kterou i následně stále cítila a byla nepříjemná v běžném životě.

Stěžovatelka se v průběhu porodu nacházela ve zranitelné a závislé pozici, což vyžaduje ze strany personálu zvýšenou empatii, nikoli mocenské chování, jako tomu bylo v případě porodu stěžovatelky. Přístup personálu byl paternalistický a vedl u pacientky k pocitům podřízenosti, bezmoci a psychické nepohody. Tyto pocity následně umocnilo odnesení dítěte bez informovaného souhlasu stěžovatelky či otce dítěte, což představovalo zásah do jejich rodičovských práv. Celkově lze shrnout, že péče poskytnutá stěžovatce byla v rozporu se současnými lidskoprávními standardy, které chrání člověka jako jedinečnou lidskou bytost, jejíž vůle má být respektována.

Co se týče nástřihu hráze proti výslovně vyjádřené vůli, stěžovatelka v následném soudním řízení uvedla, že toto lze ze strany ženy vnímat jako zohavení a znásilnění. Stěžovatelka doložila odkazy na knihy a internetové diskuze, že v tomto vnímání není osamocená. V zahraničí se pro zásahy do těla rodící ženy bez jejího souhlasu používá termín „obstetric violence“, v České republice pak termín „porodnické násilí“.

Pro hodnocení kontextu poskytované péče v uvedené nemocnici je podstatná i informace, jaká míra epiziotomií je v ní prováděna. Nemocnice na žádost o informace odpověděla, že míra epiziotomií v roce 2006 činila 73 % porodů (u prvoroďček dokonce 87 %), v roce 2007 jich bylo 62 % a v roce 2008 byla epiziotomie provedena u 56 % porodů. Tato čísla několikanásobně překračují 10 % epiziotomií, které jsou vědecky opodstatněné podle WHO, a prokazují, že v dané nemocnici dochází ke zbytečnému zraňování rodiček, které nemá žádný zdravotní důvod a přínos. Z údajů jasně vyplývá, že nemocnice postupuje u tohoto zákroku rutinně a poškozuje tím rodičky, z čehož lze usuzovat, že i v případě stěžovatelky šlo o neopodstatněný a medicínsky neodůvodněný zákrok.

Stěžovatelka se nedokázala smířit s tím, že s ní bylo zacházeno jako s objektem nebo zcela nesvéprávným člověkem, za kterého rozhoduje personál instituce včetně rozhodnutí způsobit jí zranění. Stěžovatelka ztratila touto zkušeností důvěru v nemocniční zařízení a jejich pracovníky natolik, že své další děti se rozhodla porodit doma. Stěžovatelka měla nejdříve snahu věc řešit slušnou domluvou s personálem, ta ale selhala. Očekávala omluvu, ale té se nedočkala.

Stěžovatelka, i s ohledem na svou zranitelnost v době zásahu, postup personálu vnímala jako závažný zásah do svých práv, zejména do své fyzické integrity, do práva na soukromý a rodinný život, do práva na informovaný souhlas a do rodičovských práv k novorozenci a zmíněné důstojnosti, proto se rozhodla podat žalobu na ochranu osobnosti.

II. Rozhodnutí soudů České republiky

Stěžovatelka se domáhala žalobou na ochranu osobnosti písemné omluvy ze strany žalované nemocnice a zároveň náhrady nemajetkové újmy, protože bylo zasaženo do jejího práva na zdraví, její důstojnosti a jejího práva na ochranu soukromého a rodinného života.

a) Krajský soud v Hradci Králové

Žalobu na ochranu osobnosti projednával v prvním stupni Krajský soud v Hradci Králové. Během řízení byli vyslechnuti svědci zřad personálu nemocnice, ale také stěžovatelka a její partner. Byl proveden důkaz znaleckým posudkem ze strany

Popis skutečností (pokračování)

60.

znaleckého ústavu, který k tomu byl pověřen soudem, a stěžovatelka také předložila na podporu svých tvrzení odborná vyjádření dvou porodních asistentek, lékaře-porodníka a znalkyně zboru psychologie a také odborné podklady, zejména doporučení Světové zdravotnické organizace k normálnímu porodu založené na vědeckých poznatcích. Autoři odborných vyjádření neshledali žádný medicínský důvod k zásahu do porodu stěžovatelky a k provedení epiziotomie.

V řízení bylo prokázáno, že stěžovatelka odmítla nástřih hráze, a také to, že se lékař pokoušel provádět zákroky bez souhlasu stěžovatelky už od počátku porodu, kdy ještě nebyla shledána údajná patologie. Krajský soud v Hradci Králové ovšem žalobu zamítl rozsudkem ze dne 14. 6. 2012, č. j. 29 C 73/2011-45, s odůvodněním, že postup žalované nemocnice byl dle znaleckého posudku „lege artis“. Soud se nevypořádal s důkazy přeloženými stěžovatelkou, ani se nevypořádal s platnými právními předpisy týkajícími se informovaného souhlasu představujícího nutný předpoklad pro provedení každého zákroku.

Stěžovatelka podala proti rozhodnutí odvolání a Vrchní soud v Praze rozsudek soudu prvního stupně zrušil pro nepřezkoumatelnost rozsudkem ze dne 1. 7. 2014, č. j. 3 Co 303/2012-277. Věc se vrátila zpět ke Krajskému soudu v Hradci Králové, z důvodu odchodu předchozí soudkyně do důchodu byla ale přidělena jinému soudci, Janu Fífkovi. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 1. 2015, č. j. 16 C 144/2009-340, byla žaloba stěžovatelky opět zamítnuta s tím, že zákon o péči o zdraví lidu v § 23 odst. 4 písm. c) umožňoval provést úkony i bez souhlasu stěžovatelky. Soud také odkázal na Úmluvu o lidských právech a biomedicíně, která v čl. 8 umožňovala provést nutný lékařský zákrok okamžitě, pokud v situacích nouze nelze získat příslušný souhlas. Soudce vyhodnotil, že nebyl čas získat informovaný souhlas stěžovatelky, ale nevypořádal se s tím, zda měla právo odmítnout zákrok. Soud se dále nevypořádal s námitkou podjatosti znalců ani s dalšími předloženými důkazy, které potvrzovaly, že nebyl žádný medicínský důvod k zásahům do porodu, ale ani s otázkou, že žalovaná nemocnice zjevně nepřiměřeně nadužívání epiziotomie v neprospěch rodiček.

b) Vrchní soud v Praze

Stěžovatelka se neztotožnila s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 1. 2015, č. j. 16 C 144/2009-340, a podala proti němu odvolání, v němž namítala, že soud prvního stupně z provedených důkazů učinil nesprávná skutková zjištění a právní závěry. Dále namítala nepřezkoumatelnost znaleckého posudku, neboť znalci neměli k dispozici CTG záznam, ale pouze porodní zprávu sepsanou (jednostranně) MUDr. Voráčkem, z které nekriticky vycházeli. Znalci byli podjatí z toho důvodu, že sami v praxi provádějí škodlivé zásahy do porodů bez souhlasu rodiček, a jejich znalecký posudek nebyl podložen odbornými zdroji, ale jednalo se pouze o nepodložené "názory" znalců v neprospěch stěžovatelky. Soud prvního stupně se nijak nevypořádal s odbornými vyjádřeními porodních asistentek Zuzany Štomerové a Marie Vnoučkové a dále s odborným vyjádřením porodníka MUDr. Martina Dvořáka, které předložila stěžovatelka. Dále v odvolání namítala, že se soud nezaměřil na zjištění, zda došlo k zásahu do tělesné integrity a zda bylo vedení porodu v souladu s nejnovějšími poznatky vědy.

Odvolací soud rozsudkem ze dne 18. 10. 2016, č. j. 3 Co 85/2015-396, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a změnil pouze výši nákladů řízení, které je stěžovatelka povinna uhradit, a to tak, že náklady řízení snížil z původních 106.365,- Kč na částku 53.182,50 Kč. Odvolací soud se ztotožnil se závěry soudu prvního stupně, neboť vyšel ze závěrů znaleckého posudku, jehož závěry soud považoval za jasné a objektivní, aniž by se ovšem vypořádal s námitkami stěžovatelky.

c) Nejvyšší soud České republiky

Proti rozhodnutí odvolacího soudu bylo podáno dovolání k Nejvyššímu soudu ČR, ovšem ani ten neposkytl stěžovateli soudní ochranu a dovolání odmítl usnesením ze dne 23. 5. 2018, č. j. 30 Cdo 4881/2017-487.

d) Ústavní soud

Proti rozhodnutí Nejvyššího soudu podala stěžovatelka ústavní stížnost, ve které namítala porušení jejího práva na ochranu soukromého a rodinného života, práva na rozhodování o vlastním těle, práva na ochranu zdraví a zdravotní péči na náležité odborné úrovni, práva na ochranu rodičovství, rodiny a dětí a práva na spravedlivý proces. Ústavní stížnost byla 10. 3. 2020 odmítnuta jako zjevně neopodstatněná, aniž by se Ústavní soud vypořádal s rozsáhlou lidskoprávní argumentací stěžovatelky. Rozhodnutí jí bylo doručeno dne 24. 3. 2020. Stěžovatelka tímto vyčerpala všechny vnitrostátní prostředky nápravy, které měla k dispozici.

F. Popis namítaných porušení Úmluvy a/nebo protokolů a argumenty na podporu stížnosti

61. Článek, jehož porušení namítáte	Vysvětlení
<p>článek 3 PRÁVO NEBÝT PODROBEN NELIDSKÉMU A PONIŽUJÍCÍMU ZACHÁZENÍ</p>	<p>Postupem státu bylo zasaženo do práva stěžovatelky nebýt podrobena špatnému zacházení (nelidskému a ponižujícímu zacházení). Špatné zacházení musí dosahovat minimální míry závažnosti (Jalloh proti Německu ze dne 11. 7. 2006, stížnost č. 54810/00), kterými jsou například jeho trvání, účel, kontext, způsob provedení, psychické a fyzické následky způsobené oběti, ale i pohlaví, věk a zdravotní stav. Ke špatnému zacházení může dojít i neúmyslně a nedbalostně. Ponižující jednání vzbuzuje v oběti pocity strachu, úzkosti a méněcennosti, snižuje její lidskou důstojnost, je způsobilé oběť ponižovat a které zlomí fyzický nebo psychický odpor oběti nebo ji nutí jednat proti své vůli nebo svědomí. Nelidské zacházení je způsobením závažné fyzické nebo psychické bolesti nebo utrpení. Podle rozsudku Bouyid proti Belgii (č. stížnosti 23380/09) pouhá facka ze strany autority (zde policisty) může být ponižujícím zacházením. Stěžovatelka je přesvědčena, že zásahy do porodu proti její vůli a úmyslné způsobení zranění v intimní oblasti proti její vůli je mnohem závažnějším zásahem než pouhá facka i s ohledem na dlouhodobé fyzické a psychické následky a ponížení v situaci zranitelnosti, tudíž jde o porušení čl. 3 Úmluvy. Podle stěžovatelky je zacházení, kterému byla podrobena, srovnatelné s brutálním znásilněním s tím rozdílem, že znásilnění je státem odsuzováno, ale násilí na rodiče v intimní oblasti je schvalováno.</p>
<p>článek 8 PRÁVO NA RESPEKTOVÁNÍ SOUKROMÉHO A RODINNÉHO ŽIVOTA</p>	<p>Stěžovatelka namítá porušení svého práva na respektování soukromého a rodinného života zaručeného článkem 8 odst. 1 Úmluvy, které spatřuje v zásazích do své fyzické integrity bez informovaného souhlasu a proti výslovně vyjádření vůli, dále v zásahu do fyzické integrity dítěte škodlivým okamžitým přerušením pupeční šňůry proti vůli rodičů a separací dítěte po porodu od rodičů, čímž byl narušen zásadní moment jejich rodinného života.</p> <p>K zásahům do tělesné integrity stěžovatelky došlo v průběhu porodu hned několikrát. Personál se pokusil a následně i provedl stěžovatelce několik zákroků, aniž by se předtím pokusil získat od stěžovatelky svobodný a informovaný souhlas, který je nezbytným předpokladem pro zásah do tělesné integrity (pokus o protržení vaku blan, epiziotomie, okamžité přerušování pupeční šňůry a tahání za pupečník k vytažení placenty).</p> <p>V případě medicínských zákroků je svobodný a informovaný podstatnou náležitostí, která musí být splněna, aby nedošlo k neoprávněnému zásahu do tělesné integrity pacienta. Lékař ho nemusí získat jen ve výjimečných případech (např. pokud by šlo o život či zdraví zachraňující úkon). Provedení lékařského zákroku bez souhlasu plně duševně způsobilého dospělého člověka, i kdyby mohlo mít jeho odmítnutí fatální následky, je vždy zásahem do jeho práva na ochranu fyzické integrity (Pretty proti Spojenému království, č. 2346/02, Glass proti Spojenému království, č. 61827/00, Moskevští Svědci Jehovovi proti Rusku, č. 302/02). Dále ESLP zdůraznil v rozhodnutí Öneriyildiz proti Turecku (č. 48939/99), že rozhodování o vlastním těle je výsostným právem pacienta, byť by se jednalo o sebemenší zákrok, což v případě stěžovatelky vnitrostátní soudy opakovaně opomíjely.</p> <p>Součástí práva na respektování soukromého a rodinného života je i výkon rodičovských práv a rozhodování za dítě v oblastech, v nichž samo není schopno s ohledem na svou rozumovou a volní vyspělost rozhodnout. V otázkách poskytování zdravotní péče novorozenci je tedy nutný svobodný a informovaný souhlas zákonných zástupců.</p> <p>Zásahu do tak zásadního životního momentu, jako je narození dítěte a doba těsně po něm, se ostatně ESLP věnoval již v rozsudku Hanzelkovi proti České republice (č. 43643/10). Zdůraznil zde, že je potřeba prokázat existenci obzvláště naléhavých důvodů, které by odůvodňovaly odnětí dítěte z péče matky proti její vůli, a zároveň že je nutné se zabývat tím, zda není možné v tak zásadním životním okamžiku použít méně extrémní zásah do jejich života.</p> <p>K tomu, aby bylo možné vykonat zákrok na dítěti proti vůli rodičů, je potřeba splnit zákonné předpoklady. Muselo by se jednat o neodkladné provedení léčebného nebo vyšetřovacího výkonu nezbytného k záchraně života nebo zdraví dítěte. Tyto zákonné</p>

Popis namítaných porušení Úmluvy a/nebo protokolů a argumenty na podporu stížnosti (pokračování)

62. Článek, jehož porušení namítáte	Vysvětlení
	<p>podmínky však nebyly splněny, protože se jednalo o zcela zdravého novorozence, jak ukázaly jeho vyšetření. Při omezování rodičovských práv je nutné respektovat princip proporcionality. Pokud bylo možné ponechat pupečník dotepat a provést vyšetření novorozence na břicho matky, byli lékaři povinni respektovat toto přání bez ohledu na zavedené zvyklosti v této nemocnici.</p>
článek 6 PRÁVO NA SPRAVEDLIVÝ PROCES	<p>Stěžovatelka namítá porušení práva na spravedlivý proces, které zaručuje čl. 6 Úmluvy, neboť vnitrostátní soudy nekriticky převzaly závěry znaleckého posudku a nijak se nezabývaly dalšími důkazy, které předložila stěžovatelka. Dále jí bylo znemožněno klást otázky svědkům již u soudu prvního stupně, přestože tyto otázky byly pro daný případ podstatné.</p> <p>Princip rovnosti zbraní, který je jedním z prvků širší koncepce spravedlivého procesu, vyžaduje, aby každé ze stran byla dána přiměřená příležitost předložit svoji záležitost za podmínek, které ji nestaví do podstatné nevýhody vůči protistraně (viz rozsudek ve věci Ankerl proti Švýcarsku, č. 17748/91, rozsudek ve věci Helle proti Finsku, č. 157/1996/776/977).</p> <p>Článek 6 odst. 1 Úmluvy ukládá soudům povinnost pečlivě prozkoumat důkazy, argumenty a podání předložená stranami a každá strana musí dostat dostatečnou příležitost prezentovat svůj náhled na věc (např. Perez proti Francii, č. 47287/99, nebo Letinčić proti Chorvatsku, č. 7813/11).</p> <p>Dále je důležité zmínit, že znalecký posudek z oboru lékařství vztahující se k odborné oblasti, o níž soudci nemají znalosti, bude mít pravděpodobně rozhodující vliv na jejich posouzení skutkových okolností; jde o zásadní důkaz a strany musejí mít možnost se k němu účinně vyjádřit (Mantovanelli proti Francii, č. 21497/93, nebo Storck proti Německu, č. 61603/00).</p> <p>Nedostatek neutrality znalce spolu s jeho postavením a úlohou v řízení může vychýlit rovnováhu ve prospěch jednoho účastníka řízení na úkor druhého, a porušit tak zásadu rovnosti zbraní (Sara Lind Eggertsdottir proti Islandu, č. 31930/04).</p> <p>Konkrétní případ stěžovatelky hluboce souvisí s problémem celého českého porodnického systému. Zásahy do autonomie a fyzické integrity žen jsou tolerovány pod záminkou záchrany života dítěte i v případech, kdy jde o rutinní neopodstatněný zásah. Problémem je ovšem i monopol lékařů a porodnic a jejich systémová podjatost, což se projevuje v oblasti znaleckých posudků, které jsou vždy v neprospěch svobody rodičky a ve prospěch neodsouhlasených škodlivých zásahů do porodů. Pokud by totiž znalec vystoupil proti neopodstatněnému zásahu do porodu, vystoupil by i proti praxi ve vlastní nemocnici, protože v drtivé většině českých nemocnic dochází k nadužívání zásahů do porodů a k nerespektování práva žen na svobodný a informovaný souhlas. K této problematice systémové podjatosti znalců se obsáhle vyjadřuje článek právničky Adély Hořejší, který přikládáme.</p> <p>Znalecký posudek nebyl jediným důkazem v řízení, stěžovatelka předložila odborná vyjádření porodních asistentek Vnoučkové a Štromerové a porodníka MUDr. Dvořáka, které čerpaly z medicínských poznatků, dále doporučení WHO, které vychází rovněž z vědeckých poznatků, a další důkazní prostředky. Soudy k nim ale vůbec nepřihlédly a nezabývaly se rozpory v závěrech znaleckého posudku a závěry, které vyplývaly z jiných důkazů.</p> <p>Stěžovatelka navrhovala i další důkazy – znalecký posudek zoboru porodní asistence a znalecký posudek zoboru biostatistika, který mohl uvést na pravou míru aktuální vědecké poznatky. Soudy ovšem další dokazání odmítly.</p> <p>Stěžovatelka veškeré své námitky proti znaleckému posudku a jeho vadám, proti podjatosti znalců, proti nezohlednění stěžovatelkou předložených důkazů a proti tendenčnímu dokazování podrobně formulovala ve všech právních podáních, například v ústavní stížnosti, resp. v doplnění ústavní stížnosti, ale soudy se s nimi vůbec nevypořádaly.</p> <p>(Pokračování právní argumentace je v příloze této stížnosti)</p>

I. Seznam příložených dokumentů

Je nezbytné přiložit úplné a čitelné *kopie* všech dokumentů. Předložené dokumenty Vám nebudou vráceny. Je proto ve Vašem zájmu předložit pouze kopie, a nikoli originály. Je VAŠÍ POVINNOSTÍ:

- seřadit dokumenty chronologicky a podle jednotlivých řízení;
- očíslovat strany vzestupně; a
- předložit dokumenty, které NEJSOU sešité, slepené či jinak svázané.

70. Na následujících řádcích uveďte prosím seznam dokumentů v chronologickém pořadí se stručným popisem. Uveďte číslo strany, na níž se každý dokument nachází

1.	Žaloba na ochranu osobnosti ze dne 16. 12. 2009	str.
2.	Vyjádření psycholožky Michaely Mrowetz ze dne 3. 3. 2010	str.
3.	Vyjádření porodní asistentky Marie Vnoučkové ze dne 27. 11. 2011	str.
4.	Vyjádření porodní asistentky Zuzany Štromerové ze dne 25. 11. 2011	str.
5.	Znalecký posudek 3. Lékařské fakulty univerzity Karlovy ze dne 30. 5. 2011	str.
6.	Námítky proti posudku s návrhem na výslech zpracovatelů ze dne 13. 12. 2011	str.
7.	Námítka podjatosti vůči soudkyni Věře Adámkové ze dne 30. 6. 2012	str.
8.	Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 7. 2012, č. j. 16 C 144/2009-202	str.
9.	Odvolání (doplnění) ze dne 17. 8. 2012	str.
10.	Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 1. 7. 2014, č. j. 3 Co 303/2012-277	str.
11.	Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 1. 2015, č. j. 16 C 144/2009-340	str.
12.	Odvolání (doplnění) ze dne 16. 4. 2015	str.
13.	Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 10. 2016, č. j. 3 Co 85/2015-396	str.
14.	Dovolání ze dne 10. 3. 2017	str.
15.	Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 5. 2018, č. j. 30 Cdo 4881/2017-487	str.
16.	Ústavní stížnost (doplnění) ze dne 18. 10. 2018	str.
17.	Usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 10. 3. 2020, sp. zn. III. ÚS 2734/18	str.
18.	Doručenka usnesení Ústavního soudu České republiky (doručeno dne 24. 3. 2020)	str.
19.	HOŘEJŠÍ, Adéla. Porodnické násilí. Jak (staří) muži rozhodují o tělech (mladých) žen. Mužské právo. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020.	str.
20.	Doporučení WHO	str.
21.	Doplnění argumentace	str.
22.	Porodní příběhy z České republiky	str.
23.		str.
24.		str.
25.		str.

